

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-03-31 Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Vilniaus universitetas (toliau – Universitetas), pakartotinai išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl preliminarus valstybės finansuojamų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų, antrosios pakopos, doktorantūros, profesinių studijų vietų, į kurias 2020 metais priimami studentai, skaičiaus, studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo pagal studijų kryptių grupes, mokslo, meno sritis sąrašų patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas) kartu su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymo „Dėl preliminarus valstybės finansuojamų pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų vietų, į kurias 2020 metais priimami studentai, skaičiaus, studijų stipendijų skaičiaus ir skiriamo valstybės finansavimo“ projektu (toliau – Įsakymo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

Atkreipiame dėmesį, kad Projekto siūlomas valstybės finansuojamų (toliau – VF) vietų paskirstymas pirmosios pakopos teisės studijų kryptį (Įsakymo 19 p.) 430 valstybės finansuojamų vietų neproporcingai padidintas lyginat su 2019 m. – 225 VF vietomis. Remiantis LAMA BPO 2019 metų stojimo statistika pageidaujančių stoti pirmu prioritetu buvo – 390 kandidatų (kurių dalis ne aukščiausiu prioritetu). Papildomų VF vietų skyrimas sudaro prielaidas valstybės finansavimą gauti studijoms nepasiruošusiems asmenims, o to rezultatas – krintanti studijų kokybė. Universitetas siūlo išlaikyti buvusį priėmimą į pirmosios pakopos valstybės reguliuojamą teisės studijų kryptį, **atlaisvintas lėšas skiriant valstybės didesnei paramai studentams, studijuojantiems pagal pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programas, kurias baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, pedagogikos studijų modulį greta universitetinių ar koleginių pirmosios pakopos ne pedagogikos studijų krypties studijų programas, kurį baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, pasirinkusiems studentams ir pedagoginių profesinių studijų programų studentams.**

Tai reglamentuojantį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektą (registracijos numeris 20-3624) „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą ir Paramos skyrimo pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programų, kurias baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, studentams ir pedagoginių profesinių studijų programų studentams tvarkos aprašo projektą šiuo metu Švietimo, mokslo ir sporto ministerija derina su suinteresuotomis šalimis. Šios lėšos būtų reikalingos pasiekti Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. XIII-627 patvirtintų Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gairių bei Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. V-683 patvirtinto Pedagogų rengimo modelio aprašo ir Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. gegužės 29 d. įsakymu Nr. V-501 patvirtinto Pedagogų rengimo reglamento principinių nuostatų įgyvendinimo.

Vertindami Lietuvos sumanios specializacijos strategijos įgyvendinimą, užsienio ekspertai atkreipė dėmesį į didžiulį poreikį persikirstyti išteklius į labiau moksliniams tyrimams imlias aukštojo mokslo pakopas. 2020 m. vasario 19 d. Vyriausybės strateginės analizės centro pristatytoje vertinimo ataskaitoje pateikiama rekomendacija dėl mokslinių tyrimų ir studijų finansavimo netolygumo: „*Recommendation 3: as the number of students decline, the Government should reallocate resources from higher education towards research, which has been historically underfunded. Attempts to counter the demographic trends by lowering requirements for entry and further expansion of the number of publically funded study places would be a step in the wrong direction.*“ Ekspertų teigimu, stojančiųjų skaičiaus mažėjimas dėl demografinės situacijos suteikia Lietuvai galimybę subalansuoti mokslo ir studijų finansavimą.

Atkreipiame dėmesį, kad Projekte siūlomas lėšų paskirstymas pirmosios, antrosios ir trečiosios pakopos studijoms neatitinka minėtų ekspertų pateiktų rekomendacijų. Pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, priimamų į aukštąsias mokyklas 2020 metais, studijoms valstybės finansuojamose studijų vietose ir studijų stipendijoms (studijuojantiems valstybės nefinansuojamose studijų vietose) numatoma skirti 13,222 mln. eurų (42 proc. daugiau nei 2019 metais), antrosios pakopos – 5,061 mln. eurų (14 proc. daugiau nei 2019 metais), o trečiosios pakopos – 5,079 mln. eurų (12,7 proc. daugiau nei 2019 metais). Pripažindami žinojimo ir mokslinių tyrimų svarbą aukštos pridėtinės vertės šalyje kūrimui bei visuomenės raidai, siūlome didinti finansavimą antrosios ir trečiosios pakopų studijoms, kurios yra skirtos pasirengti mokslinei veiklai, didinant studijų prieinamumą aukščiausios kvalifikacijos siekiantiems studentams. **Lėšas studijoms siūlome skirti laikantis ekspertų rekomendacijos investuoti į mokslinius tyrimus ir finansavimą antrosios ir trečiosios pakopų studijoms didinti didesne procentine dalimi nei didinamas pirmosios pakopos finansavimas. Papildomas lėšas siūlome skirti antrosios ir trečiosios pakopų VF vietų skaičiaus ir (ar) šių pakopų norminių studijų vietų kainos didinimui.**

Apibendrinami aukščiau išdėstytus argumentus, prašome Projekte ir Įsakymo projekte atlikti šiuos pakeitimus:

1. *Teisės* studijų kryptių grupės programos (Įsakymo 19 p.) skiriamas 430 VF vietų skaičių sumažinti iki 225 VF vietų, likusias lėšas skiriant didesnei paramai studentams, studijuojantiems pagal pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programas, kurias baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, pedagogikos studijų modulį greta universitetinių ar koleginių pirmosios pakopos ne pedagogikos studijų krypties studijų programos, kurį baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, pasirinkusiems studentams ir pedagoginių profesinių studijų programų studentams. taip pat profesinių pedagoginių studijų programas.

2. Antrosios ir trečiosios pakopų finansavimą didinti didesne (ar bent tokia pačia) procentine dalimi nei didinamas pirmosios studijų pakopos finansavimas. Papildomas lėšas siūlome skirti antrosios ir trečiosios pakopų VF vietų skaičiaus ir (ar) šių pakopų norminių studijų vietų kainos didinimui.

Studijų prorektorius

doc. dr. Valdas Jaskūnas

Rasa Jakštaitė, tel. (8 5) 236 6251, el. p. rasa.jakstaite@cr.vu.lt

---